

HONVÉD.



Megjelenik e' lap, vasárnapot kivéve naponként magyar és német szövegben egy íven. Előfizetési díj: félévre postán négyszer küldve 6 fr. 48^{kr.} kétszer küldve 6 fr. 24 kr. havankint csak Kolozvártt 1 fr. ezüst pénzben.

Der Honvéd erscheint täglich, Sonntag ausgenommen, in ungarischem und deutschem Texte, auf einem Bogen. Praenumerations Preis: halb-jährig, mit Postversendung, viermal in der Woche: 6 guld. 48 kr. Zweimal: 6 guld. 24 kr. Monathlich für Clausenburg: 1 guld. Conv. Münze.

Népfölkelés körül.

Hazánk különböző részeiből ugyan azon örvendetes hírt halljuk: hogy a' nemzet — bár léteznék helységek, melyeknek lakói vagy nem akarás, vagy vezér hiány, vagy átkos közönbőség miatt még hon kullognak — az ébresztésére fujt riadók harsány hangjaira nemcsak talpra állt, sőt rettenetes elkeseredésében a' jogait megtámadóknak vérmes reményekkel néz szeméi közé. A' mely szögletében hazánknak még nem történt általános fölkelés, ott annak foganosítását a' kormány tüze köteleességéül az előjáróknak és papoknak.

Micsoda alaku leend ezen csapatok működése? mint nemzetőrök, vagy mint bucsujáró tömeg a' 12-ik század korából jelenik meg?

Itt az idő, hogy a' nemzet milliója, melyre a' felültető cikkek közül csaknem mindenik hivatkozott, demonstráljon.

Itt az idő, hogy a' nemzet megmutassa: kell-e neki szabadság, vagy csak annak intelligentiája sovárog bírásáért.

Itt az idő, hogy a' nemzet mutassa meg: elég erős a' szabadság- és a' szerzetnek megtartására.

Ezért a' mi keresztes háborunk ne legyen hasonló a' Remete Péteréhez, sem Dozsa Györgyéhez.

Imádkozunk röviden: szívünk egyetlen sohaja bizonyosan feljut a' magas égbe; de ne adja magát a' nép csupán „ellenesség jövele ellen“ készített zsolomák dalolgatására, mert épen a' kit megtalálni akar, vagy a' kitől rejtőzködik, t. i. az ellenség, meghallja távolról a' hangokat 's rejtekében fölkeresvén, a' szentségekkel, tapasztalatunk után tudjuk, viszszaélő barbar csorda a' bucsujáratnak nagy károkat okozand.

A' 60 — 70 éves agastyán, gyerkőcz és nők csoportozatai vajjon képesek a' támadásra, ellenállásra? 's birnak-e elég gyorsaságával egy szükségelt guerilla csapatnak?

Itt az idő, hogy el ne tévesztessék a' nép erő felhasználata.

Ha a' népfölkelést meg nem szüntünk hangoztatni, míg csakugyan tetté válván, örege aprója készen áll a' kereszt alatt, fel kell őket világosítani arról is, hogy ez nem az ársiai hadjárat, mi nem ereklék felmozgásán fáradozunk az idegen föld határain, hanem rendes kiképzett katonákkal van ügyünk, kikkel történhető, hogy még szemközt is állhatunk.

Magyaráztassék meg tehát a' népnek, hogy a' haza mindenik tagjának meg van maga hatásköre 's ha lelkiismeretesen teljesíti az elibe szabottakat, úgy róttá le a' haza iránti tartozását, mintha mindig a' harcztéren izzadt volna.

Az 50 — 55 éven feljüli apák lássanak a' mezei munkához, melytől a' fiatal karok elvonattak 's hordjanak a' táborba eleséget; a' nők arassanak, gyűjtsék a' szénát, gondoskodjanak hogy a' hazatérő férj elfogadtathassék 's ápolják gyerekeiket a' haza jöendő polgárait; a' gyerekek őrizzék meg a' család marhát, a' hölgyek biztassák, bátorítsák a' fátalságot 's mihelytt ez kibontakozott ölelő karjaik közül, a' nőkkel versenyezve lássanak munka után, hogy táborozó rokonaik meg ne éhezzenek sem most, sem a' szabaddá küzdött hazában.

Dolgozzék mindenki, mert a' munka nem szégyen 's igen sok egyén hazánkban még soha sem dolgozott.

Vajha elhithetném mindenkivel azt, hogy jelenben ne

Ueber das Volksaufgebot.

Aus verschiedenen Theilen unseres Vaterlandes hören wir die erfreuliche Nachricht: dass ob sich gleich einige Ortschaften finden, deren Bewohner entweder aus Unlust, oder weil sie keinen Führer haben, oder aus verdammlicher Gleichgültigkeit noch zu Hause hocken, — die Nation auf die schmetternden Töne der Lärmtrumpete erwacht und aufgestanden ist, und in seiner furchtbaren Erbitterung mit sangvinischen Hoffnungen auf den Angriff auf seine Rechte blickt. Wo in einem Winkel unseres Vaterlandes die allgemeine Erhebung noch nicht geschehen ist, dort möge die Regierung deren Bewerkstellung den Vorgesetzten und Seelsorgern zur Pflicht machen. —

In was für einer Gestalt wird das Wirken dieser Schaa-ren erscheinen? als Nationalgarden, oder als wallfahrende Massen des 12-ten Jahrhunderts?

Die Zeit ist da, wo die Millionen des Volkes, worauf sich fast jeder der aufmunternden Artikel beruft, eine Demonstration machen müssen.

Da die Zeit, dass die Nation zeige, ob sie Freiheit brauche, oder bloss deren intelligenter Theil nach ihrem Besitze schmachte.

Da die Zeit, dass die Nation zeige, ob sie stark genug sey die Freiheit und Verfassung aufrecht zu erhalten.

Unser Kreuzzug sey daher nicht jenem Peters des Pilgers, noch jenem Georg Dozsa's gleich.

Beten wir kurz: Ein einziges Seufzer unsers Herzens dringt gewiss in den hohen Himmel, das Volk gebe sich nicht bloss der Absingung der gegen die Ankunft des Feindes gemachten Psalmen hin, denn gerade den es antreffen will, oder vor dem es sich verbirgt, nämlich der Feind, vernimmt die Töne von weitem, sucht es in seinem Versteck mit seinen Heiligthümern auf, und die, wie wir erfahren haben, Missbrauch übende Barbarenhorde wird der Wallfahrt grossen Schaden zufügen.

Werden die Haufen der 60 bis 70 jährigen Greise, der Knaben und Weiber wohl im Stande seyn, anzugreifen und zu widerstehen? und besitzen sie wohl die nöthige Schnelligkeit eines erforderlichen Guerilla Haufens?

Die Zeit ist da, dass die Benützung der Volkskraft nicht auf Abwege gerathe.

Haben wir von dem Volksaufgebot so lange gesprochen, bis selbes zur That geworden, und Jung und Altunterm Kreuze bereit steht, so soll man sie auch darüber aufklären, dass dies nicht ein Asiatischer Feldzug sey und wir uns nicht mit dem Aufsuchen von Reliquien auf fremdem Gebiete bemühen, sondern dass wir es mit regulären ausgebildeten Soldaten zu thun haben, denen wir noch, leicht möglich entgegengestellt werden können.

Man erkläre daher dem Volke, dass jedes Glied des Vaterlandes seinen Wirkungskreis hat, und wenn selbes das ihm Aufgetragene gewissenhaft erfüllt, so hat es dem Vaterland seine Schuld bezahlt, als ob es immer auf dem Schlachtfelde geschwitzt hätte.

Die 50 bis 55 jährigen Väter sollen nach dem Feldbau sehen, welchem die jungen Arme entzogen sind, und Proviant ins Lager bringen; die Weiber ernten, Heu sammeln, und auf den Empfang des heimkehrenden Gatten denken, ihre Kinder, die zukünftigen Landesbürger, pflegen; die Kinder die Familien Herde hüten, die Mädchen die Jugend aufmuntern, und ermutigen, und wenn sich dieselbe den Umarmungen entwunden hat, mit den Frauen in die Wette der Arbeit nachgehen, damit ihre streitenden Verwandten nicht hungern, weder jetzt, noch in dem frei gekämpften Vaterland.

Jeder soll arbeiten, denn Arbeit ist keine Schande, und doch gibt es sehr viele im Lande, die noch nie gearbeitet haben.

Könnte ich doch jedem begreiflich machen, dass er ge-

töprekdedjék veszendő kincsek gyűjtésével, mely pillanat alatt semmivé lehet, 's mindenkinek csak a' szükségelt kellékek kiállítására legyen legfőbb gondja.

Ily módokon fogja fel kiki saját teendőjét, 's gyönyörű csapataink óvottak maradván az öregek, nők és gyerekek közbejötté miatt a' lassu haladhatástól, élelem szapora fogyasztásától, fajvesztéskétől és a' máha-szekerek megtolulásától, megfélemlennek elhivatásuknak. Hát ha még ide gondoljuk a' tömérdek betegség külön neveit, melyeknek ezen kiveendő, mint gyengébb idegzetűek kitétvék!

Az 50 éven alóli férfiak névszerint rangkülöbség nélkül, kivévn a' bénákat, anyakönyvileg irassanak észsze, úgy rendeztetvén, hogy akármely órában indítoi lehessen őket. Azokban ne téveszsük el szem elől a' népcsoportozatok könnyűszerrel czéltéveszthetőségét; osztassanak fel tehát a' csapatok rendes századokra 's nevezlessenek ki fő- és altisztek. Egy század legalább is 300 egyént számíton; 20 egyén mellé egy tizedes, 's könnyebb kezelhetés végett 4 őrmester nevezessék ki.

A' rend szigorubb fenntartása, 's az előgyakorlatok beoktatása végett mindenik századhoz a' honvédektől egy fő- és legalább 4-5 altiszt okvetetlen besorozandó, kiknek elhagyott állomásuk visszatérésök esetére biztosítva maradjon.

Falvakban a' kiállítást a' nemzetőri törzatisztek által kivenezett fő- és altiszti bizottmány teljesítse, 's mindazon helységeken, hol térparancsnokság létez, ennek végbevitelével a' térparancsnokok megbizandók. Különbben is a' megszaporodott 's sok helyütt csupán utlevek látomásozásával foglalkozó hivatal mellé szinte ohajtandóvá vált még valami mellékes foglalatosság is, sőt éppen a' látomásozás maradna accessorium egy környékbeli vezénylő tiszté emelne teendő közt. A' térparancsnokoknak ismerni kell állomásuk körzetét, 's a' városokban, mint rendesen, még ma is sok czellengőnek kiugrasztására nekik kell módokat találni; módokat arra, hogy többé senki, bárminő rangnak lettek legyen is elődei, a' haza levegőjét dologtalanul ne szívja: ha félnék, gyáva, veszzen oda, mert ez egész életében csak ingyen fogyasztandja a' kenyeret. Minden környékben tehát az őszszeiratási alap a' térparancsnok által készítettessék el, minthogy őket értelmileg oda képzeteknek, állomásuk fokozatáról itélve csak a' hazasabadságáért lángolóknak ohajjuk hinni, kiknek ügyességökre jogosan számolunk. Legyen tehát a' rendezés, beoktatás az ő kötelességök, a' kiindulás napján pedig a' nemzetőri vezénylő tiszt oldalához csatlakozzanak.

Ugy rendeztessék végre a' népfölkelés, hogy papjaik, a' kereszttel kezökben, csak mint bátorságra buzdítók, álljanak a' sorba; de a' vezérség ahöz értékre ruháztassék át, mert számtalan szomorú esemény eléggé tanusította már, hogy Capistranon nem minden percnek szüleményei; egy hadtest pedig rend és fenyték nélkül maga magát emészti föl; anynyival inkább, hogy mi hazánk kebelében harcolunk, 's itt minden kitérés, meganynyi fájdalmas sebnék metszése a' közös anya szívében.

Székely Ádám.

Aisófehérből.

Ha kérdőre vonjuk az oláhot, mindenik mentegetődzik, 's utóljára egy sem találtaik, ki táborban járt volna; pedig alig van köztök ki ne táborozott, őlt, rabolt, gyujtogatott volna. Ifjaik kegyetlenkedtek, öregeik tanácsot adtak nekik; így egy faluban 80 éven felüli oláh azt mondá: a' csecsemőt is végezték ki, sőt a' csirkének se kegyelmeztetek ha a' magyar; mert Hóra idejében azért nem gyóztunk, mivel sokakat megkiméltünk. Balázsfalván temetelen ögyvert osztottak ki az oláhok között mult évben, lándzsája pedig még a' 12 évesnek is volt közöttök, mégis egy-egy faluból puská alig ndatott be egy rosz, lándzsa is alig egy nehány. Az oláh most is rosz indulattal van ott is hol kibékültnek mutatja magát, most is rejtve nállok falukon a' sok fegyver; és ha akarja hamar tudja használni. Példa erre, hogy Báthori százados Ba-

genwärtig nicht nach leicht verlietbaren Schätzen strebe, welche in einem Augenblick zu nichts werden können; sondern sein Hauptaugenmerk auf die Erzielung der nöthigsten Bedürfnisse wende.

Auf diese Art fasse ein jeder das, was er zu thun habe, auf, und unsere herlichen Armeeschöre werden vor dem langsamen Vorrücken, welches ihnen die Dazwischenkunft der Greise, Weiber und Knaben verursacht, vor der schnellern Aufzählung der Lebensmittel, der Jammertönen, und der Ueberfüllung der Bagagewägen gesichert bleiben und ihrem Berufe entsprechen. Rechnen wir hierzu noch die verschiedenen Arten der vielen Krankheiten, welchen diese Ausnehmenden als mit schwächerer Leibesbeschaffenheit begabte ausgesetzt sind.

Die Männer unter 50 Jahren sollen, die Krüppel ausgenommen, conscribirt und die Anordnung getroffen werden, dass die zu jeder Stunde aufbrechen können. Uebrigens möge die Zweckwidrigkeit, in welche die Volkshaufen leicht ansorten können, berücksichtigt werden. Die Haufen mögen daher in ordentliche Compagnien aufgetheilt, Ober- und Unterofficiere ernannt, eine Compagnie wenigstens zu 300 Mann gerechnet, neben 20 Mann ein Corporal, und der leichtern Manipulation Wegen 4 Feldweibel ernannt werden.

Um die Ordnung strenger aufrecht halten, und die Vorübungen einüben zu können, sollte jeder Compagnie, von den Honvéds ein Ober- und 4 bis 5 Unterofficiere unausbleiblich eingereiht werden, denen ihre früheren Stellen für den Fall des Rücktritts zu sichern wären.

Die Aushebung in den Dörfern soll ein Ausschuss von Ober- und Unterofficiere, welche die Staabofficiere der Nationalgarden zu ernennen haben, bewerkstelligt werden; in allen Orten aber, wo ein Platz-Commando existirt, ist dieses Geschäft den Platz-Commandanten anzuvertrauen. Ohnehin wäre diesem vermehrt, und an vielen Orten bloss mit der Visirung von Pässen beschäftigten Amte, noch eine Nebenbeschäftigung zu wünschen, ja vielmehr sollte die Visirung zwischen den Geschäften eines zum leitenden Beamten einer Gegend Erhobenen bloss ein Accessorium bleiben. Der Platz-Commandant soll die Umgebung seiner Station kennen, und Mittel erfinden zur Verjagung der Müssigänger, deren es auch jetzt in den Städten genug gibt; Mittel dafür, dass niemand, Wer auch immer seine Vorfahren Waren, unbeschäftigt die Luft des Vaterlandes nicht schöpfe: ist er furchtsam, feige, so gehe er zu Grunde, denn er wird sein ganzes Leben hindurch umsonst Brod versehen. In allen Gegenden sollen daher die Platz-Commandanten den Grund zur Conscribierung legen, weil wir sie für intellectuall dazu gebildet und von ihrer Stellung zu urtheilen, für entlammt für die Freiheit des Vaterlandes halten wollen, und daher auf ihre Tüchtigkeit rechnen. Die Organisirung und Einübung der Conscribirten sey daher seine Obliegenheit; am Tage des Aufbruchs aber haben sie sich dem Führer der Nationalgarden anzuschliessen.

Zulezt werde das Volkkaufgebot so organisirt, dass die Pfarrer das Kreuz in der Hand, nur als Aufmunterer zur Tapferkeit, in der Reihe gehen, die Anführung aber werde sachkundigen übertragen, denn es haben es schon viele traurige Beispiele bewiesen, dass die Capistrane nicht in jeder Minute zur Welt kommen; ein Kriegskörper ohne Ordnung und Zucht aber sich selbst aufhebt; um so mehr, weil wir im Innern des Laudes streiten, und hier jeder Excess, eben so viele schmerzliche Wunden in das Herz der gemeinsamen Mutter schneidet.

Adám Székely.

Aus dem Unter Albenser Comitát.

Wenn wir die Walachen zur Verantwortung ziehen, sucht sich ein jeder zu entschuldigen, und zulezt trifft man nicht einen einzigen, der im Lager gewesen wäre, da es doch nicht leicht einen unter ihnen gibt, der nicht gelagert, gemordet, geraubt u. angezunden hätte. Die Jungen verübten Grausamkeiten, und die Alten gaben ihnen den Rath dazu; so sagte in einem Dorfe ein mehr als 80 jähriger Walache: auch den Säugling richtet hin, selbst das Huhn schonet nicht, wenn es dem Ungarn gehört; denn in Horas Zeiten siegten wir deswegen nicht, weil wir Viele schonten. Im vergangenen Jahre sind in Balásfalva ungemein viele Gewehre unter die Walachen ausgetheilt worden, Lanzen hatten sogar 12 jährige Knaben. Dessen ohngeachtet wird kaum ein schlechtes Gewehr von jedem Dorfe eingeliefert, und auch Lanzen nur wenige. Der Walache hat auch jetzt böse Gesinnungen, selbst dort, wo er sich so betragt, als ob er ausgesöhnt wäre; jetzt noch sind bei ihnen auf den Dörfern viele versteckte Gewehre, die er, wenn er will, gleich gebrauchen kann. Einen Beweis dazu liefert das Ereigniss, wo neulich der Hauptmann Báthori, in

lázafelen környékén a' minap 60 oláh fegyveres és lándzas által lón megtámadva a' pap vezérlete alatt. Ez egy faluban történt, hol pedig már kutattak fegyvert. Az ily eljárások oka hol fekszik, megirandom annak idejében; ez úttal csak annyit mondok: Zrínyinek jel-mondata volt „ne bántsá a' magyart;“ most pedig sok urainknak jelszava „ne bántsá az oláhot.“ A' ki értheti, értse — majd maskor többet mondunk.

A' mi e' lap 177. számában írva van, hogy Báthori százados 18 emberrel körutat téve Maros Ujvár környékén, hozott be az oláhoktól elvett 50 puskát, 60 pisztolyt, 30 kurdot 's két három fontos ágyut, ez igaz, ez megtörtént. Ismerik önök Báthorit, azon magas termetű lengyel tisztet, ki a' télen Kolozsvárra a' Trángoss zászlóaljával jött; most Ujváron van fejedezeten, ő kimegy falukra, 's mindenkor hoz haza az oláhoktól fegyvert, melyeket falukon előkér, 's ha önként nem adják, el tudja ő venni. Némely emberek ezért haragusanak Báthorira, de én majd ezen urakra fogom felharagítani a' Honvéd hirlapot; ez jobb fegyver lesz, mint az ökemék haragja.

A' magyarhoni csatákban részt vett egész huszárság 's egyes tagjainak több jeles tetteit olvasók pesti 's debreczeni lapokban. Az erdélyi csatákban is tüntette ki magát sok huszár, 's az itt kitünőbb egycsek jeles tetteit, mint tudomásunkra jön, közölni fogjuk. Ime most emlünk néhányat. Bem altábornagy a' Brassó felől béütött muszákok ellen indítandó táborának egy része Köhalomig nyomult elő. 'S midőn itt ezen szárnynak ellenség általi bekerítendéséről igen sok hírszalongna, Domahidi Vilmos-, a' székely köznép szerint Villám-huszár százados, 15 vállalkozó huszárral kiindult az ellenség hollétéről tudomást szerezni. Újában az ellenség előőrsével többször találkozott. Viszátértében 6 mérföldet keltelevén kerülni, a' fáradt lovakat egy Waldorf nevű faluban pihenteti 's éteti; az ellenség fekvése felé előőrsöket állít, 's éjjel maga is kimegy előőrséhez. Lódobogást hallván, a' százados előremegy, 's legényeinek a' legnagyobb vigyázatot hagyja meg. Egy keskeny hidon túl a' kozákok közeledtét észre vévén, a' hidnál egymaga hidegvérrel várta bé őket egy fa fedezet alatt, teljes meggyőződéssel a' felől, hogy míg ő löfgyverével — mint jó lövő — ugyanannyi kozákok el nem ejt, a' hidon át nem jöhetnek. Első lövésére elhull egy kozák, többi löfgyverei megnyirkulván nem süllek el, 's őt a' kozákok erre megrohánják; ez Domahidit el nem ijeszti, kardját használja, egy kozákokat leüt, másikat jobb karjától fosztja meg, harmadiknak kardját törte ketté, 's miután fején kardvágást 's testén több dzsidaszurást kapott, a' kozákok közül kiugratott. Szaladtában lova egy vízmosás előtt elesik, 's róla ő a' vízmosásba zuhan. A' ló feláll hirtelenében, 's a' kozákok a' sötétség miatt észre sem vevén azt, hogy a' lovan senki sem ül, csak egyre kergetik, de bé nem érték. Ez alatt a' faluban levő 15 huszár is szerencsésen elmenekült. A' százados kapott sebei 's a' vízmosásba zuhanása alkalmával vett ütések fájdalma miatt mozdulni sem bírt; hajnalban a' kozákok távozta után a' helység magyar lakói által megtalálván, bevitetett Köhalomba. Itt az őt betegágyában meglátogató 's vitézségéről mindenek által tisztelt Aranyi őrnagynak jelentését megtevévén, azt ekép végzé: nyugodtabban tüdőm, hogy velem történt a' dolog, mintha valamelyik legényemen esett volna, mert akkor magamat kárhoztatnám, hogy nem voltam eléggé óvatos, így pedig nyugodt 's magammal elégedett vagyok, mert kötelességemet teljesítém 's legényeimet is mind megmentém. Domahidi jelenleg kapott sebei miatt M. Vásárhelyt fekszik. Isten gyógyítsa fel minélelőbb, 's adjon több ily tiszteket a' sereghez!

Lehoczki Vil. huszár főhadnagyot, miután a' téli csatázásokban kapott sebek miatt bal keze görbén, 's még be nem gyógyulva lenne, őragya tartalék parancsnokul akarta M. Vásárhelyt hátrahagyni. A' főhadagnak nem volt kedve marad-

der Gegend von Balásfalva, von 60 mit Gewehren und Lanzen bewaffneten Walachen, unter der Leitung ihres Pfarrers, angefallen wurde. Dies geschah in einem Dorfe, wo man schon nach Gewehren gesucht hatte. Was die Ursache einer so schlechten Geschäftsverrichtung sey, werde ich seiner Zeit schreiben; jetzt sage ich bloss soviel: Zrínyis Kernspruch war: „Gib Ruh dem Ungarn.“ Jetzt aber heisst der Kernspruch mehrerer Heere: Gib Ruh dem Walachen. Wer es verstehen will, verstehe es — bei einer andern Gelegenheit werden wir mehr sagen.

Was in der 177-ten Nummer dieses Blattes steht: dass Hauptmann Báthori mit 18 Mann eine Rundreise in der Gegend bei Marosujvár machte, und dabei 50 den Walachen abgenommene Gewehre 60 Pistolen 30 Säbel und 2 Dreipfünder einbrachte, ist wirklich geschehen. Kennen sie Báthori, jenen hochgewachsenen Polnischen Officier, der im Winter mit dem Bataillon des Trángoss nach Klausenburg kam? er ist jetzt in Ujvár zur Bedeckung; geht auf die Dörfer hinaus, und bringt von den Walachen immer Gewehre nach Hause, die er auf den Dörfern abverlangt, und wenn sie nicht gutwillig gegeben werden, dennoch zu nehmen weis. Dieserwegen sind einige böse auf Báthori; ich werde aber nächstens das Honvéd Blatt gegen diese Herrn anbringen, dieses wird eine bessere Waffe seyn, als Wehlderselben Zorn.

In den Pöster und Debrecziner Blättern lesen wir mehrere ausgezeichnete Thaten der Huszaren, welche an den Schlachten Ungarns Theil nahmen, insgesamt, und einzelner Individuen von denselben. Auch in Siebenbürgens Schlachten haben sich viele Huszaren ausgezeichnet, und wir wollen die rühmlichen Thaten der Einzelnen, die sich hier ausgezeichnet haben, so wie sie zu unserer Kenntniss gelangen, mittheilen. Gegenwärtig erwähnen wir einige.

Ein Theil der Armee des F. M. L. Bem, welche Kronstadt zu, gegen die Russen aufbrach, drang bis Reps vor, und da hier viele Gerüchte, über die Umzingelung dieses Flügels durch die Feinde, im Umlauf waren, so machte sich der Huszaren Rittmeister Wilhelm Domahidi, vom gemeinen Sackkervolk „Villám“ (Blitz) genannt, mit 15 freiwillig sich dazu meldenden Huszaren auf, um sich darüber, wo sich der Feind befände, Gewissheit zu verschaffen. Auf seinem Wege stiess er oft auf feindliche Vorposten. Bei seiner Rückkunft musste er einen Umweg von 6 Meilen machen, die ermüdeten Pferde liess er in Dorfe Waldorf ausschnaufen und füttern, stellte Vorposten gegen die Seite, wo der Feind lagerte, aus, und ging Nachts selbst hinaus zu seinen Vorposten. Bald hört er Pferdegetrappel, geht vorwärts, und trägt seinen Leuten die grösste Vorsicht auf. Jenseits einer schmalen Brücke bemerkten die Kosaken seine Annäherung, er erwartete sie bei der Brücke, gedeckt von einem Baume mit kaltem Blute, überzeugt davon, dass bevor er nicht mit seinen 5 Schüssen, als guter Schütze, eben so viele Kosaken erlegt, dieselben über die Brücke nicht kommen können. Auf seinen ersten Schuss fällt ein Kosak, seine übrigen Gewehre gehen, da sie feucht waren, nicht los, auf dieses stürzen die Kosaken auf ihn los; Domahidi wird dadurch nicht aus der Fassung gebracht, er bedient sich seines Säbels, haut einen Kosaken herunter, beiradet den andern seines Armes, zerschlägt dem dritten den Säbel, und sprengt, nachdem er am Kopfe einen Säbelhieb, und am Leib mehrere Lanzenstiche erhalten, zwischen ihnen heraus. Sein Pferd stürzt vor einem Wassergraben, und er vom Pferde herunter in den Graben. Das Pferd springt plötzlich auf, und die Kosaken, welche in der Finsterniss nicht bemerken, dass niemand auf dem Pferde sitzt, jagen ihm nach, ohne es erreichen zu können. Während dem retten sich auch die im Dorfe befindlichen 15 Huszaren. Der Rittmeister konnte sich, wegen der erhaltenen Wunden, und dem Schmerze, den ihm die bei seinem Sturze verursachten Contusionen verursachten, nicht rühren; in der Frühe wurde er, nachdem sich die Russen entfernt hatten, von den ungarischen Bewohnern des Dorfes gefunden und nach Reps gebracht. Hier schloss er seine, dem wegen seiner Tapferkeit von jederman geachteten Major Aranyi, welcher ihn auf seinem Krankenlager besuchte, gemachte Meldung mit diesen Worten: ich dulde beruhigter, weil es mich betroffen hat, und nicht einen meiner Leute, denn dann würde ich mir Vorwürfe machen, dass ich nicht vorsichtig genug war, so aber bin ich beruhigt und mit mir zufrieden, denn ich habe meine Schuldigkeit gethan, und auch alle meine Leute gerettet. Gegenwärtig liegt Domahidi in M. Vásárhely an seinen Wunden. Gott möge ihn ehebaldigst genesen lassen, und der Armee mehrere solche Officiere geben.

Den Oberlieutenant von Wilhelm Huszaren Lehoczky, welchem sein linker Arm in Folge der im Winterfeldzuge erhaltenen Wunden krumm geblieben und noch nicht zugeheilt

ni 's kérte őrnagyát, hogy vinné a' muszkák ellen, mondván: „Isten is úgy akarta, hogy holtig huszárkodjék 's ezért rendelé, hogy bal karja görbe 's csak kontárszár fogásra használható legyen 's hogy bal kezén levő sebe be nem gyógyul előbb, míg jobb kezével vágott muszka vérrel be nem kené.“ Lehoczki elment a' muszkák ellen 's sebe a' muszka vértől begyógyult.

Hármas, vilmos-husár köztítész, midőn egy kozáknak fejét egy vágással testétől elválasztotta volna, közel álló pajtásához így szólt: nézd csak az ilyen adta kozákja, ennek egyszer már el volt vágva a' nyaka, 's most csak oda volt ragasztva, alig értem hozzá, mindjárt elesett.

Egy faluban volt Vilmos-husár előrségre ráütnek a' kozákok. Lipták köztítész lova elesik, 's gyalog is megvagdalatva egy udvarba elrejtőzik. Rejtekeében pisztolyait megtöltvén, azokkal, midőn a' miénkek az ellent visszakergették, kiment az utcára 's ottan két muszkát lelőtt 's kardjával is vagdalta a' futókat. — Minden katonában ily lelkesedés 's bátorság, 's a' haza mentve van.

Vegyes hírek.

A' kolozsvári utcai hírek ellenére is mai napon az egész székely földről megjött a' Posta, és pedig M. Vásárhelyen keresztül. És így a' vak is észére térhet 's elhiheti, hogy M. Vásárhely nincs muszka kezén. Anynyi való, hogy a' beszerzések muszkák Vásárhely felé elhaladtak, 's újabb hírek szerint előőrseiket V. Sz. Iván és Petelénéll állították ki. Tovább nem haladtak.

— A' július 23-ki Szegei hírlap legújabb hírekét közli. E' hó 13 's 14-én Vácson borzasztó csata volt, Vác demolirozva van, 15-én Rajcsákon, 16-án Vadkertben folytatták az ütközetet, áldozat mindkét részről igen sok. — Ezen győzelmet a' belügyminister is említi országgyűlésén az ország állásáról mondott jelentésében. 17-én Losonczon volt csata, az ellenség annyira megveretett, hogy eltűnni kénytetett, Görgei (a' kisebbik) e' napok hőse Miskolczra ment Perczel-lel egyesülendő.

— Az országgyűlés Szegeden f. hó 21-kén megnyílt. A' korelnök üdvözlé a' házat. Szemere a' kormány nevében jul. 2-ki ígérete nyomán az ország állásáról jelentését elmondá. A' nemzetnek — úgy mond — három ohajtása van: 1. Az osztrák-muszka legyőzése. 2. A' fellázított népfajok lecsendesítése. 3. Függetlenségünk Europa általi elismerése.

— A' Hadi lap jul. 16. sz. szerint Kis Sándor ezredes sebesülten elve vitetett Bukarestbe 's itt kevés nap mulva meghalt a' hős. Benne a' székely 's erdélyi tábor legjobb alvezérért veszté el.

— Ugyancsak e' lap szerint volt moldvai fejedelem Sturdza helyett, ki muszka befolyás alatt állott, a' porta hatós beavatkozása által Gyika Gligorika lett fejedelemmé 's e' hó 5-én a' fejedelmi széket el is foglalta. Ez mivel 's ifju fejedelem jelen volt Párisban Lajos Fülöp elűzése, Bécsben Latour és Pesten Lambert kivégzésén. Jul. 6-án elindult Constánzinápolyba megerősítését megköszönni. A' Hadi Lap szerint ez ifju fejedelem kormányunk iránt a' legnagyobb rokonszenvvel viseltetik, 's ennek bebizonyítására már is több rendeleteket adott ki az ott tanyázott 's hozzánk beütött muszkák irányában.

ist, wollte sein Major in M. Vásárhely als Reserve Commandant zurücklassen. Er wollte nicht bleiben, und bat den Major, ihn gegen die Russen mitzunehmen, indem er sagte: Gott auch hat es gewollt, dass ich bis zu meinem Tode Huszár bleibe, deswegen fügte er es so, dass mein linker Arm krumm und bloss zum Halten der Zügel geeignet bleibe, und dass meine Wunde am linken Arm früher nicht heilt, bis ich sie nicht mit russischem, durch meinen rechten Arm vergossenen Blut schmiere. Lehoczki ist gegen die Russen gezogen und seine Wunde durch russischen Blut zugeheilt.

Ein Wilhelm Huszár, Namens Hármas sprach, als er den Kopf eines Kosaken mit einem Hiebe von dessen Rumpfe trennte, zu seinem Kameraden: Siehe, solche Kerls sind die Kosaken, diesem war der Nacken schon abgehauen und jetzt nur hingeklebt, kaum berührte ich ihn, so fiel er schon.

Auf die in einem Dorfe auf Vorposten stehenden Wilhelm Huszáren trafen die Kosaken. Das Pferd des Gemeinen Lipták fällt, er haut zu Fuss um sich, und verbirgt sich in einem Hof. Hier ladet er seine Pistolen, geht damit, als die Unsrigen den Feind zurück treiben, auf die Gasse, und schiesst dort zwei Kosaken herunter, auch mit dem Säbel hieb er ein auf die Fliehenden. — Diese Begeisterung, diesen Muth in jeden Soldaten, — und das Vaterland ist gerettet.

— Trotz den vielen Gassengerüchten Klausenburgs ist heute die Post vom ganzen Szeklerland, und zwar durch M. Vásárhely gekommen. So kann auch der Blinde zur Besinnung kommen, u. glauben, dass M. Vásárhely nicht in russischen Händen ist. So viel ist wahr, dass die Bistritzer Russen gegen M. Vásárhely vorgerückt sind, und neuern Nachrichten nach, ihre Vorposten bei V. Szt. Iván und Petele ausgestellt haben. Weiter sind sie nicht gedrunken.

— Das Szegei Blatt vom 23 Juli theilt die neuesten Nachrichten mit. Am 13-ten und 14-ten d. M. war bei Waitzen eine fürchterliche Schlacht. Waizen ist demolirt. Am 15 wurde die Schlacht bei Rajcsák, am 16 bei Vadkert fortgesetzt, von beiden Seiten sind sehr viele Opfer gefallen. Diesen Sieg erwähnt auch der Minister des Innern auf dem Landtage in seinem Berichte über den Zustand des Landes. Am 17-ten war bei Losoncz eine Schlacht, der Feind wurde so geschlagen, dass er gezwungen war zu verschwinden; Görgei (der jüngere) der Held dieser Tage ist nach Miskolcz gegangen, um sich mit Perczel zu vereinigen.

— Der Landtag ist am 21 d. M. in Szegei eröffnet worden. Der Regierungspraesident begrüsst das Haus. Szemere erstattet, im Namen der Regierung, in Folge des Versprechens vom 2 Juli, Bericht über den Zustand des Landes. Die Nation, spricht er, hat drei Wünsche. 1. Besiegung der österreichisch russischen Armee. 2. Bernhigung der aufgewiegelten Volksrassen. 3. Europas Anerkennung unserer Unabhängigkeit.

— Dem Hadilap vom 16 Juli nach ist Oberst Alex: Kis verwundet, aber lebend nach Bukarest geführt worden, wo der Held nach wenigen Tagen starb. In ihm hat das Szekler und Siebenbürger Lager seinen besten Unterfeldherrn verloren.

— Dem nämlichen Blatte nach ist, auf kräftige Verwendung der Porte, statt Sturdza, dem gewesenen und unter russischem Einfluss stehenden Fürsten der Moldau, Gligorika Gyika zum Fürsten ernannt worden u. hat am 5-ten d. M. den fürstlichen Stuhl auch eingenommen. Dieser gebildete junge Fürst war gegenwärtig in Paris bei Ludwig Phillips Vertreibung, in Wien bei Latours, und in Pest bei Lamberg's Tödtung. Am 6 Juli ist er nach Constantinopel gereist, sich für seine Bestätigung zu bedanken. Dem Hadilap nach soll dieser junge Fürst die grösste Sympathie für unsere Regierung hegen, zum Beweise davon hat er schon mehrere Verordnungen, hinsichtlich der dort stationirten, und in unser Land eingefahrenen Russen herausgegeben.

H I R D E T M É N Y E K.

HIRDETMÉNY.

1) Két ló, egy pár hám, egy nyeregszer 's többféle aproságok és ruhanémük, a' többtegerőknek folyó hó 28-án delután 4 orakor a' belső hidutezai Quarta háznál eladának. (2)

HIRDETÉS.

(1) N. Binya városa részéről következő haszonvételek u. m. a' felső Fernezeli vendégfogadó, a' Láposbányai vendégfogadó, a' piaci vásár vám, a' láposbányai malom, és mészárszék, a' vadászati jog, 's az új városház alatti 1-6 és 2-ik pincekeknek november 1-től kezdve 3 — 3. évre haszonbérbe kiadásuk végett, az arveretés f. év. szeptember 3-án megtartattni határozatott. (1)

HIRDETÉS.

(2) A' kolozsvári evang. református Ekkleziának, magyarköpun kívüli 3. liliom című vendégfogadója, jövő augusztus első napján, a' neves város házában, a' többet ígérőknek, arverés útján, idei Sz. Mihály naptól kezdve, a' jövő 1850-dik évi Sz. Mihály napig, egy egész évi haszonbérbe ki adandó lesz. — Értekezhetni addig is a' feltételek iránt, t. Pataki József úrral b. közép utcában 522 sz. alatti háznál. (3)

(2) Az óvárbán özv. Szederjesinő 221. számú házában különb öző orvosi, szép irodalmi — úgy más tudományos — magyar, német és deák könyvek fognak arvereztetni, folyó július hó 30-ik napján deléltől 9 orakor delután 3-orakor kezdődőleg. (3)

(1) Egy fejos bíval kis bornyával együtt eltévedt. A' ki tud róla valamit, sziveskedjek a' Honvéd kiadó hivatalában jelenteni. (1)